

I. DISPOSICIONS GENERALS

MINISTERI DE LA PRESIDÈNCIA

2293 *Reial decret 126/2015, de 27 de febrer, pel qual s'aprova la norma general relativa a la informació alimentària dels aliments que es presentin sense envasar per a la venda al consumidor final i a les col·lectivitats, dels envasats en els llocs de venda a petició del comprador, i dels envasats pels titulars del comerç al detall.*

La Norma general d'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris, aprovada pel Reial decret 1334/1999, de 31 de juliol, va incorporar la Directiva 79/112/CEE, del Consell, de 18 de desembre de 1978, relativa a l'aproximació de les legislacions dels estats membres en matèria d'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris destinats al consumidor final, que l'any 2000 va ser codificada mitjançant la Directiva 2000/13/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de març de 2000, en nom d'una claredat i una racionalitat més grans.

El legislador nacional, d'acord amb la facultat que reconeix als estats membres l'article 14 de la Directiva 2000/13/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 20 de març de 2000, per fixar les modalitats d'etiquetatge dels productes alimentaris que es presentin sense envasar per a la venda al consumidor final i a les col·lectivitats, o en els productes alimentaris envasats en els llocs de venda a petició del comprador o envasats per a la seva venda immediata, va procedir al seu desplegament en els articles 15 i 16 de la norma general esmentada, si bé la Norma general d'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris, aprovada pel Reial decret 212/1992, de 6 de març, ja recollia obligacions equivalents.

L'any 2011 es publica el Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, sobre la informació alimentària facilitada al consumidor i pel qual es modifiquen els reglaments (CE) núm. 1924/2006 i (CE) núm. 1925/2006 del Parlament Europeu i del Consell, i pel qual es deroguen la Directiva 87/250/CEE de la Comissió, la Directiva 90/496/CEE del Consell, la Directiva 1999/10/CE de la Comissió, la Directiva 2000/13/CE del Parlament Europeu i del Consell, les directives 2002/67/CE i 2008/5/CE de la Comissió, i el Reglament (CE) núm. 608/2004 de la Comissió.

En el considerant (48) del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, s'esmenta que: «Els estats membres han de seguir tenint dret, en funció de les condicions i les circumstàncies pràctiques locals, a establir normes respecte a la informació sobre aliments no envasats. Si bé en aquests casos la demanda dels consumidors d'altres informacions és limitada, es considera que la informació sobre els al·lèrgens potencials és molt important. Hi ha indicis que la majoria dels incidents d'al·lèrgia alimentària tenen l'origen en aliments no envasats. Per tant, sempre s'ha de facilitar al consumidor la informació sobre els al·lèrgens potencials».

D'altra banda, és l'article 44 de l'esmentat Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, el que es refereix a les mesures nacionals relatives als aliments no envasats, i fa obligatòria la indicació de les mencions que especifica l'article 9, apartat 1, lletra c), en el cas dels aliments que es presentin sense envasar per a la venda al consumidor final i a les col·lectivitats, o en el cas dels aliments envasats en els llocs de venda a petició del comprador o envasats per a la seva venda immediata. Per a la resta de mencions a què es refereixen els articles 9 i 10, la disposició comunitària recull que no són obligatòries, llevat que els estats membres adoptin mesures nacionals que n'exigeixin la indicació. A més, deixa potestat als estats membres per establir mesures nacionals que regulin els mitjans que es poden utilitzar per presentar aquestes mencions o parts d'aquestes i, si s'escau, la seva forma d'expressió i presentació.

Perseguint la millora de la informació alimentària que es facilita als consumidors com a base per aconseguir un alt nivell de protecció, atenent també la reclamada flexibilitat com una de les eines necessàries per donar resposta a les diferents modalitats de subministrament dels aliments i no oblidant aprofundir en el necessari equilibri entre els diferents interessos, es procedeix al desenvolupament dels requisits relatius a la informació alimentària dels aliments que es presentin sense envasar per a la venda al consumidor final i a les col·lectivitats, i dels aliments envasats en els llocs de venda a petició del comprador o envasats per a la seva venda immediata, de conformitat amb la facultat que atorga l'esmentat article 44 del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011. Així mateix, s'estableixen els requisits d'informació aplicables a aquests aliments quan es comercialitzen mitjançant comunicació a distància, tenint en compte les peculiaritats associades a aquest tipus de comercialització.

Adicionalment, hi ha disposicions nacionals i comunitàries que estableixen indicacions obligatòries d'etiquetatge per a certs productes alimentaris i que són també aplicables als aliments no envasats. És el cas, per exemple, dels aliments irradiats, els aliments que consisteixen, contenen o són fabricats a partir d'organismes modificats genèticament, o els aliments que contenen colorants enumerats a l'annex V del Reglament (UE) núm. 1333/2008 del Parlament Europeu i del Consell, de 16 de desembre de 2008, sobre additius alimentaris. Aquestes exigències estan regulades per les normes específiques corresponents i encara que no es reiteren en aquest Reial decret, això no significa que no hagin de ser respectades i tingudes en consideració per a la comercialització dels aliments no envasats.

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposen les regles 13a i 16a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases i coordinació de la planificació general de l'economia, així com sobre les bases i coordinació general de la sanitat, respectivament.

En el procés de tramitació d'aquest Reial decret s'han consultat les comunitats autònomes i les entitats representatives dels sectors afectats, i ha emès informe favorable la Comissió Interministerial per a l'Ordenació Alimentària.

La present disposició s'ha sotmès al procediment que preveu la Directiva 98/34/CE del Parlament Europeu i del Consell, de 22 de juny de 1998, per la qual s'estableix un procediment d'informació en matèria de les normes i reglamentacions tècniques i de les regles relatives als serveis de la societat de la informació, així com al que disposa el Reial decret 1337/1999, de 31 de juliol, pel qual es regula la remissió d'informació en matèria de normes i reglamentacions tècniques i reglaments relatius als serveis de la societat de la informació, i que incorpora aquesta Directiva a l'ordenament jurídic espanyol.

En virtut d'això, a proposta del ministre de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat, del ministre d'Indústria, Energia i Turisme, de la ministra d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient i del ministre d'Economia i Competitivitat, d'acord amb el Consell d'Estat i amb la deliberació prèvia del Consell de Ministres en la reunió del dia 27 de febrer de 2015,

DISPOSO:

Article únic. *Objecte.*

S'aprova la Norma general adjunta relativa a la informació alimentària dels aliments que es presentin sense envasar per a la venda al consumidor final i a les col·lectivitats, dels envasats en els llocs de venda a petició del comprador, i dels envasats pels titulars del comerç al detall.

Disposició derogatòria. *Normes derogades.*

Es deroguen els articles 15, 16, 17.3, 17.4 i 17.6, segon paràgraf, de la Norma general d'etiquetatge, presentació i publicitat dels productes alimentaris, aprovada pel Reial decret 1334/1999, de 31 de juliol.

Disposició final primera. *Títol competencial.*

Aquest Reial decret es dicta a l'empara del que disposen les regles 13a i 16a de l'article 149.1 de la Constitució espanyola, que atribueixen a l'Estat la competència exclusiva sobre les bases i la coordinació de la planificació general de l'activitat econòmica i sobre bases i coordinació general de la sanitat, respectivament.

Disposició final segona. *Entrada en vigor.*

Aquest Reial decret entra en vigor l'endemà de la publicació en el «Butlletí Oficial de l'Estat».

Madrid, 27 de febrer de 2015.

FELIPE R.

La vicepresidenta del Govern i ministra de la Presidència,
SORAYA SÁENZ DE SANTAMARÍA ANTÓN

NORMA GENERAL RELATIVA A LA INFORMACIÓ ALIMENTÀRIA DELS ALIMENTS QUE ES PRESENTIN SENSE ENVASAR PER A LA VENDA AL CONSUMIDOR FINAL I A LES COL·LECTIVITATS, DELS ENVASATS EN ELS LLOCS DE VENDA A PETICIÓ DEL COMPRADOR, I DELS ENVASATS PELS TITULARS DEL COMERÇ AL DETALL

TÍTOL PRELIMINAR

Objecte, àmbit d'aplicació i definicions

Article 1. *Objecte.*

Aquesta Norma general té com a objecte desenvolupar els requisits específics relatius a la informació alimentària dels aliments que es presentin sense envasar per a la venda al consumidor final i a les col·lectivitats, dels envasats en els llocs de venda, a petició del comprador, i dels envasats pels titulars del comerç al detall.

Article 2. *Àmbit d'aplicació.*

1. Aquesta Norma general s'aplica als operadors d'empreses alimentàries en totes les fases de la cadena alimentària, en cas que les seves activitats afectin la informació alimentària facilitada al consumidor.

2. És aplicable, sense perjudici del que disposen el Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, sobre la informació alimentària facilitada al consumidor i pel qual es modifiquen els reglaments (CE) núm. 1924/2006 i (CE) núm. 1925/2006 del Parlament Europeu i del Consell, i pel qual es deroguen la Directiva 87/250/CEE de la Comissió, la Directiva 90/496/CEE del Consell, la Directiva 1999/10/CE de la Comissió, la Directiva 2000/13/CE del Parlament Europeu i del Consell, les directives 2002/67/CE i 2008/5/CE de la Comissió, i el Reglament (CE) núm. 608/2004 de la Comissió, i altres normes relatives a aliments concrets, a la informació alimentària de tots els aliments destinats al consumidor final, inclosos els lliurats per les col·lectivitats i els destinats al subministrament de les col·lectivitats:

- a) Que es presentin sense envasar per a la venda al consumidor final i a les col·lectivitats;
- b) Envasats en els llocs de venda a petició del comprador;
- c) Envasats pels titulars del comerç al detall per a la seva venda immediata a l'establiment o establiments de la seva propietat;
- d) Previstos en els supòsits anteriors i oferts per a la venda mitjançant comunicació a distància.

Article 3. *Definicions.*

Als efectes del que preveu aquesta Norma general són aplicables les definicions següents:

1. Les definicions d'«aliment», «empresa alimentària», «explotador (o operador) d'empresa alimentària», «comerç al detall», «comercialització» i «consumidor final» de l'article 2 i de l'article 3, punts 2, 3, 7, 8 i 18 del Reglament (CE) núm. 178/2002 del Parlament Europeu i del Consell, de 28 de gener de 2002, pel qual s'estableixen els principis i els requisits generals de la legislació alimentària, es crea l'Autoritat Europea de Seguretat Alimentària i es fixen procediments relatius a la seguretat alimentària.

2. Les definicions d'«informació alimentària», «informació alimentària obligatòria», «col·lectivitats», «aliment envasat», «ingredient», «lloc de procedència», «ingredient compost», «etiqueta», «etiquetatge», «llegibilitat», «denominació legal», «denominació habitual», «denominació descriptiva», «ingredient primari», «nutrient» i «tècnica de comunicació a distància» de l'article 2, apartat 2, lletres a), c), d), e), f), g), h), i), j), m), n), o), p), q), s) i u) del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011.

TÍTOL I

Informació alimentària obligatòria

CAPÍTOL I

Aliments que es presentin sense envasar i els envasats en els llocs de venda a petició del comprador*Article 4. Requisits de la informació alimentària obligatòria.*

1. La informació alimentària obligatòria dels aliments que es presentin sense envasar per a la venda al consumidor final i a les col·lectivitats i els envasats en els llocs de venda a petició del comprador, ha d'incloure, almenys, les indicacions següents:

a) La denominació de l'aliment, segons el que estableix l'article 17 del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011. Aquesta denominació ha d'anar acompanyada, si s'escau, de les mencions obligatòries addicionals per a categories o tipus específics d'aliments a les quals es refereixen els punts 1, 2, 3 i 4 de l'annex III del Reglament esmentat.

b) Les mencions específiques a les quals es refereix l'article 9, apartat 1, lletra c), del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, amb una referència clara a la substància o producte de què es tracti segons figura a l'annex II del Reglament esmentat.

Aquesta indicació no és necessària en els casos en què la denominació de l'aliment faci referència clarament a la substància o producte de què es tracti.

c) La quantitat d'un ingredient o d'una categoria d'ingredients d'acord amb el que estableix l'article 22 del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011.

d) El grau alcohòlic a les begudes amb una graduació superior en volum a l'1,2 per 100.

e) Els altres requisits que estableixin, per a aquesta modalitat de venda, les disposicions nacionals i de la Unió Europea corresponents.

2. Els requisits que preveuen els apartats anteriors, a excepció del que esmenta l'article 9, apartat 1, lletra c), del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, i del que preveu l'article 4 de la reglamentació tecnosanitària en matèria de begudes refrescants, aprovada pel Reial decret 650/2011, de 9 de maig, no són aplicables en la comercialització dels aliments lliurats per les col·lectivitats que es presentin sense envasar.

CAPÍTOL II

Aliments envasats pels titulars del comerç al detall per a la seva venda immediata a l'establiment o establiments de la seva propietat*Article 5. Requisits de la informació alimentària obligatòria.*

1. La informació alimentària obligatòria dels aliments que envasin els titulars del comerç al detall per a la seva venda immediata a l'establiment o establiments de la seva propietat ha d'incloure, sense perjudici dels altres requisits que estableixin les disposicions específiques corresponents per a cada aliment en particular, les indicacions que preveuen els articles 9 i 10 del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, excepte el que indica l'article 9, apartat 1, lletra l).

Quant a la identificació de l'empresa alimentària es refereix, en tot cas, a l'envasador d'acord amb el que preveu l'article 9, apartat 1, lletra h), del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011.

2. Sempre que quedi assegurada la informació del comprador, l'etiquetatge de bosses i altres envasos que permetin a primera vista una identificació normal del producte i continguin fruites, hortalisses, tubercles o fruits secs, com a mínim, ha d'indicar:

- a) La denominació de l'aliment acompanyada, segons que correspongui de conformitat amb els requisits de la normativa específica, de la categoria i la varietat o el tipus comercial i el país d'origen.
- b) La quantitat neta.
- c) La identificació de l'operador de l'empresa alimentària d'acord amb el que preveu l'article 9, apartat 1, lletra h), del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011.

CAPÍTOL III

Disponibilitat, col·locació i presentació de la informació alimentària

Article 6. *Disponibilitat i col·locació.*

1. La informació alimentària obligatòria ha d'estar disponible i ser accessible fàcilment, de conformitat amb el que preveuen el Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, i la present Norma general.

2. Les indicacions de la informació alimentària obligatòria que preveu l'article 4 s'han de presentar de forma escrita en etiquetes adherides a l'aliment o retolada en cartells col·locats en el lloc on els aliments es presentin per a la venda, sobre l'aliment o proper a aquest, de manera que la informació esmentada compleixi els requisits de l'apartat 1.

3. Les indicacions de la informació alimentària obligatòria que preveu l'article 5 han de figurar sobre l'envàs o en una etiqueta unida a aquest. No obstant això, a excepció de la data de durada mínima o la data de caducitat, la resta de les indicacions poden figurar retolades en cartells col·locats en el lloc on els aliments es presentin per a la venda, quan aquesta es faci sota la modalitat de venda amb venedor.

En règim d'autoservei, la indicació de la denominació de venda per als productes enumerats a l'article 5.2 pot figurar retolada en cartells col·locats en el lloc on els aliments es presentin per a la venda, propers a l'aliment en qüestió.

4. Quan les indicacions de la informació alimentària obligatòria que preveuen els articles 4 i 5 figurin sobre l'envàs o en una etiqueta unida a aquest, s'han d'imprimir en caràcters que utilitzin una mida de lletra, almenys, igual a les que indica l'article 13, apartats 2 i 3, del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, de conformitat amb les previsions que en cada cas estableixen els apartats esmentats.

5. No obstant el que disposen els apartats 2 i 3, per facilitar la informació a què es refereix l'article 4.2 es permet la utilització d'altres mitjans apropiats sempre que estiguin accessibles per al consumidor abans que finalitzi l'acte de compra i no suposin un cost addicional per al consumidor, de conformitat amb els requisits següents:

- a) La informació a què es refereix l'article 4.2 es pot facilitar oralment, sempre que:

1r La informació es pugui subministrar fàcilment i quan sigui sol·licitada, abans de finalitzar l'acte de compra, per part del personal de l'establiment o a través de mitjans alternatius que no suposin un cost addicional per al consumidor.

2n La informació es registri de forma escrita o electrònica a l'establiment on els aliments s'ofereixen per a la venda i sigui fàcilment accessible tant per al personal de l'establiment com per a les autoritats de control i els consumidors que la sol·licitin.

- b) A les zones de l'establiment on s'ofereixin per a la venda els aliments que esmenta l'article 2.2, s'ha d'indicar de manera que sigui fàcilment visible, clarament llegible i accessible als consumidors, el lloc de l'establiment on està disponible la informació a què fa referència l'article 4.2, o alternativament s'ha d'indicar que els consumidors es poden

adreçar al personal de l'establiment per obtenir la informació sobre les substàncies i els productes als quals es refereix l'article 4.2.

En els casos en què dins d'un mateix establiment hi hagi diverses seccions en les quals s'ofereixin per a la venda els aliments que esmenta l'article 2.2, les indicacions a què es refereix el paràgraf anterior han d'estar disponibles a cadascuna d'aquestes seccions.

c) La indicació a què es refereix el paràgraf b) no és necessària quan la informació a què es refereix l'article 4.2 es faciliti mitjançant etiquetes adherides a l'aliment o mitjançant cartells situats al costat d'aquests de manera que sigui fàcilment llegible pel consumidor abans que conclougui l'acte de compra.

d) La indicació a què es refereix el paràgraf b) no és necessària en els llocs en què se subministrin menjars específicament adaptats a les necessitats dels consumidors afectats d'al·lèrgies o intoleràncies alimentàries. No obstant això, la informació sobre les substàncies i els productes susceptibles de causar al·lèrgies i intoleràncies a què es refereix l'article 4.2 ha d'estar disponible en aquests establiments i s'ha de facilitar sempre que la sol·licitin els consumidors o les autoritats de control.

Article 7. *Presentació.*

D'acord amb el que preveu l'article 13, apartat 1, del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, la informació alimentària obligatòria s'ha d'indicar en un lloc destacat, de manera que sigui fàcilment visible, clarament llegible i, si s'escau, indeleble. De cap manera ha d'estar dissimulada, tapada o separada per cap altra indicació o imatge, ni per cap altre material interposat.

TÍTOL II

Informació alimentària voluntària

Article 8. *Requisits aplicables.*

Quan addicionalment es faciliti voluntàriament la informació alimentària que esmenten els articles 9 i 10 del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, o un altre tipus d'informació que no tingui caràcter obligatori de conformitat amb la present Norma general, s'ha de respectar el que estableixen els articles 36 i 37 del Reglament esmentat.

Quan es faciliti voluntàriament la informació nutricional, el seu contingut s'ha d'ajustar al que indica l'article 30, apartat 5, del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011.

TÍTOL III

Aliments no envasats oferts per a la venda mitjançant comunicació a distància

Article 9. *Disponibilitat de la informació alimentària obligatòria.*

En la venda mitjançant comunicació a distància dels aliments que esmenta l'article 2.2, les indicacions de la informació alimentària obligatòria exigides en virtut del que estableixen els articles 4 i 5 per a cada modalitat de presentació han d'estar disponibles de conformitat amb el que disposa l'article 14, apartat 1, del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011. No obstant això, la indicació relativa al país d'origen o lloc de procedència a la qual es refereix l'article 9, apartat 1, lletra i), del Reglament esmentat, així com les indicacions que tot i ser obligatòries no s'enumeren a l'esmentat article 9, apartat 1, poden no estar disponibles abans que es faci la compra.

Totes les mencions obligatòries segons el que estableixen els articles 4 i 5 han d'estar disponibles en el moment del lliurament.

TÍTOL IV

Llengua en la informació alimentària obligatòria

Article 10. *Llengua en la informació alimentària obligatòria.*

Les indicacions corresponents a la informació alimentària obligatòria a les quals fan referència els articles 4 i 5 s'han d'expressar, almenys, en castellà, llengua espanyola oficial de l'Estat.

El que disposa l'apartat anterior no és aplicable als productes tradicionals elaborats i distribuïts exclusivament en l'àmbit d'una comunitat autònoma amb llengua oficial pròpia, excepte pel que fa a la indicació de les mencions específiques a les quals es refereix l'article 9, apartat 1, lletra c), del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011.

TÍTOL V

Responsabilitats i obligacions dels operadors

Article 11. *Comunicació a l'operador de la informació alimentària obligatòria.*

Sense perjudici d'altres responsabilitats, els operadors de les empreses alimentàries, de conformitat amb el que estableix l'article 8, apartat 6, del Reglament (UE) núm. 1169/2011 del Parlament Europeu i del Consell, de 25 d'octubre de 2011, han de garantir que la informació relativa als aliments no envasats que esmenta l'article 2.2 es comuniqui a l'operador de l'empresa alimentària que hagi de rebre l'aliment perquè es pugui facilitar al consumidor final la informació obligatòria que preveuen els articles 4 i 5.

Article 12. *Conservació de la informació alimentària obligatòria.*

Per permetre en qualsevol moment una identificació correcta dels aliments sense envasar i dels venuts de manera fraccionada, l'operador de l'empresa alimentària ha de mantenir a disposició dels òrgans de control o dels consumidors que la sol·licitin la informació a què fa referència l'article 11, almenys, fins que es pugui suposar raonablement que els aliments han estat consumits.